

РАХУНКОВА ПАЛАТА

вул. М. Коцюбинського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 234-95-65, 234-10-41, факс (044) 226-33-82
E-mail: rp@ac-rada.gov.ua

10.04.2017 № 03-678

На № _____ від _____

Голові Верховної Ради
України
Парубію А.В.

Щодо результатів аудиту

Шановний Андрію Володимировичу!

Рахункова палата провела аудит ефективності використання коштів державного бюджету, спрямованих на надання державної підтримки агропромислому комплексу, та інформує.

Законодавче та нормативно-правове забезпечення питань використання коштів державного бюджету, спрямованих на надання державної підтримки агропромислому комплексу, у період 2015–2016 років в цілому сприяло їх ефективному використанню.

З передбачених Міністерству аграрної політики та продовольства України на надання державної підтримки агропромислому комплексу 924,0 млн грн (2015 рік – 584,4 млн грн, 2016 – 339,6 млн грн) використано 681,4 млн грн (356,8 і 324,6 млн грн відповідно).

У результаті використання вказаного обсягу бюджетних коштів часткову компенсацію в загальному обсязі 570,5 млн грн відсоткової ставки за кредитами у 2015–2016 роках отримали 1293 суб'єкти господарювання, що сприяло залученню 20412,0 млн грн банківських кредитів на потреби сільськогосподарського виробництва. Аудит засвідчив, що такий інструмент фінансової підтримки заходів в агропромисловому комплексі є одним із дієвих та потребує подальшого розвитку (одна гривня бюджетних коштів, виділена за бюджетною програмою за КПКВК 2801030, дає змогу залучити в аграрний сектор економіки майже 36 грн кредитного ресурсу). Позитивний вплив на діяльність в агропромисловому комплексі мало надання підтримки і за іншими бюджетними програмами. Зокрема, державну підтримку галузі тваринництва у 2016 році отримали 47 суб'єктів господарювання, яким відшкодовано вартість закуплених 4903 голів тварин.

Проте аудитом встановлено, що згідно з бюджетними запитами за відповідними бюджетними програмами потреба в коштах на таку державну підтримку у 2015 році була забезпечена лише на рівні 5,5 відс., а у 2016 – на рівні 4,8 відс. від визначеного в запитах обсягу (за 2013–2015 роки пряма державна підтримка агропромислового комплексу скоротилися майже в 10 разів).

Використання коштів державного бюджету на державну підтримку агропромислового комплексу у 2015–2016 роках відбувалося за відсутності належного внутрішнього контролю як з боку головного їх розпорядника – Міністерства аграрної політики та продовольства України, так і розпорядників нижчого рівня. Проведеним аудитом встановлено, що з восьми бюджетних програм, кошти яких були предметом аудиту, Мінагрополітики протягом вказаного періоду внутрішній аудит проведено лише за одною бюджетною програмою – КПКВК 2801460, що не сприяло ефективному управлінню бюджетними коштами в сумі 235581,4 тис. грн, або 34,6 відс. від використаного обсягу, які було повернено до державного бюджету наприкінці 2015 і 2016 років як невикористані.

Такий рівень державної підтримки однієї з головних бюджетоутворюючих галузей національної економіки, частка якої у зведеному бюджеті країни за останні роки становить у середньому 12 відс., а у товарній структурі експорту – понад третину, є дуже низьким (у країнах ЄС прямі виплати на державну підтримку становлять близько 28 відс. від обсягу випуску продукції в сільському господарстві). Як наслідок, виробництво сільськогосподарської продукції в Україні має тенденцію до зниження: обсяг виробництва продукції рослинництва у 2015 році порівняно з 2013 роком зменшився на 2,1 відс., тваринництва – на 4,0 відсотка. Зменшується і зайнятість населення в сільській місцевості: кількість зайнятого населення в сільському господарстві у 2015 році порівняно з 2011 роком знизилась на 523,2 тис. осіб (15,4 відс.), а кількість найманих працівників – на 150,7 тис. осіб (21,2 відсотка). Зменшується також кількість діючих сільськогосподарських підприємств: на початок 2016 року їх загальна кількість порівняно з відповідним періодом 2011 року зменшилася на 11151 од., з яких фермерські господарства становлять 84,5 відс. (9423).

Проведеним аудитом встановлено, що на законодавчому рівні питання визначення Бюджетним кодексом щорічного обсягу коштів Державного бюджету України, які будуть у 2017–2021 роках спрямовуватися на державну підтримку сільськогосподарських товаровиробників України, на рівні не менше 1 відс. від обсягу випуску продукції в сільському господарстві з 01.01.2017 є врегульованим (за обсягом випуску продукції в сільському господарстві у 2015 році такий обсяг становив би 5,4 млрд гривень). Водночас аудит засвідчив, що після набрання чинності з 01.01.2017 нормами Податкового кодексу України в частині призупинення дії спеціального режиму оподаткування податком на додану вартість у

сфері сільського та лісового господарства, а також рибальства **ризик** зменшення обсягів державної підтримки (як прямої, так і непрямої) зберігаються і надалі (у 2015 і 2016 роках **обсяг** непрямої державної підтримки за рахунок спеціального режиму оподаткування **податком** на додану **вартість** становив 46 і 13 млрд грн відповідно).

Відомості про результати проведеного аудиту **у формі рішення** Рахункової палати **надіслано** Кабінету Міністрів України. **Рішення** Рахункової палати **та звіт про результати аудиту надіслано** Міністерству аграрної політики та продовольства України для вжиття заходів реагування.

Враховуючи викладене та зважаючи на **необхідність забезпечення** прогнозованості **у формуванні та реалізації** державної політики щодо державної підтримки сільськогосподарських товаровиробників України та підвищення ефективності використання коштів державного бюджету, Рахункова палата **рекомендує розглянути** це питання на засіданні Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин. Рахункова палата за результатами розгляду матеріалів аудиту **рекомендувала** Кабінету Міністрів України вжити заходів, зокрема, щодо розроблення і прийняття законодавчого акта, спрямованого на забезпечення регулювання питань стимулювання розвитку агропромислового комплексу України, та Державної цільової програми розвитку аграрного сектору економіки на відповідний період, а також щодо забезпечення державної підтримки сільськогосподарських товаровиробників України видатками Державного бюджету України в обсягах, визначених законодавчими актами.

З повагою

Т. в. п. Голови

О.С. Яременко

Вик: Кривошея С.М.

тел. 2341573